

Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2020. szeptember

Újra kezdődik

Emberemlékezet óta nem volt ilyen nyarunk. Nyár elején végre fellelegeztünk. Mögöttünk volt egy koronavírussal terhelt tavasz, ami üres utcáival, egymást elkerülő, sietős léptű emberivel szinte háborús hangulatot idézett. De a házakon belül sem sokkal volt jobb a helyzet. Az összezártság lehetőséget adott ugyan arra, hogy az egy házban vagy egy családban élők jobban megismerjék egymást, de az összezártság feszültséget is gerjesztett. A járvány erejének csökkenése új reményeket táplált. Az emberek ellepték a parkokat, járták az erdőket és tervezni kezdték a nyarat. Úgy tűnt, hogy vége egy rémálomnak.

Most, szeptemberben kezdődik az iskola, és a statisztikai adatok egy újabb járványhullám közeledtét jelzik. Mit csináljunk ebben a helyzetben? – kérdezhetjük. Mondjuk azt, hogy lám, az előző hullámot is sikerült kisebb veszteséggel megúsznunk, és ezért komolyan ne is törődjünk vele? Vagy engedjünk a félelem kísértésének, és húzódjunk vissza, várva, hogy

talán ez a veszély is elmúlik egyszer? A keresztény ember, bízva Isten kegyelmében és egyéni küldetésében, szembe mer nézni a veszélyekkel, sőt még üzeneteket is ki tud olvasni belőlük.

Az egyik üzenet az lehet, hogy a tudomány, még akkor is, ha képes rendkívüli eredmények elérésére, nem tud megvédeni minket a járványoktól. Ez alázatosságra int minket: Nem vagyunk mindentudóak és mindenhatóak. A Mindenhatót a természetfeletti világban kell keresni. Ezért írja Szent Pál apostol: *"Ami ott fõnn van, arra legyen gondotok"* (Kol 3,1). A másik üzenet pedig az lehet, hogy még jobban össze kell fognunk, vagy Szent II. János Pál pápát idézve: *szolidaritást* kell vállalnunk egymásért. Az alázat és a kölcsönös segítségnyújtás adhat lehetőséget arra, hogy Istenhez és egymáshoz is közelebb kerüljünk, és az előttünk álló nehéz időszakból megerősödvé jussunk ki.

Ferenc atya

Évfordulóra

Bizonyára kevesen emlékeznek még rá, hogy 1996 szeptemberében vehették először kézbe az olvasók az Újlaki Hangokat. Még a hírközlés kókorában éltünk. Az elvélve felbukkanó mobiltelefont bunkofonnak hívtuk. Sejtelmünk se igen volt internetről, nem gondoltuk, hogy templomunk miséjét egyszer majd a képernyõn követhetjük. Ahol naponta elolvashatjuk plébános atyánk aktuális evangélium-magyarázatát is, esetleg egy-egy friss hír kíséretében.

Ilyen körülmények között kevés létjogosultsága marad egy havilapnak, de azért valamennyi mégis. Vannak konzervatív olvasók, főként az idősebbek közt, akik ragaszkodnak a papírra nyomtatott olvasnivalóhoz. A „hõskorban” éveken keresztül 600–700 példányban jelent meg lapunk. És hogy a példányszám a felére csökkent, az nem az olvasók csökkenését jelzi: az olvasótábor

másik fele elektronikus formában olvassa a lapot. Vagy legalábbis olvashatja.

Hogy érdemes legyen lapunkat ilyen vagy olyan formában továbbra is olvasni, ahhoz örömmel fogadnánk új közreműködõket. Potenciálisan minden újlaki hívõt munkatársunknak tekintünk, tanulságos gondolatokat vagy élményeket továbbra is megoszthat bárki lapunk hasábjain. De szeretnénk minél realisabb segítséget is kapni. Ideális esetben már előre jelezheti valaki, hogy „én részt fogok venni ezen vagy azon az

eseményen, szívesen beszámolok róla”. Ennél már csak az tökéletesebb segítség, ha valaki vállalja a „kiküldött tudósító” szerepét, ha valakit el lehet küldeni egy-egy eseményre, hogy vegyen részt rajta és számoljon be róla. Várunk és felkérünk tehát új munkatársakat lapunk 25. évfolyamának alakítására.

A szerk.

Emlékek Tibor atyáról

Kelényi Tibor atya 1973-ban érkezett Újlakra káplánnak, Bíró Imre atyát váltva ebben a munkakörben. (Imre atya akkor Farkasrétre került plébánosnak, ahol hamarosan belekezdett az első olyan fővárosi templom felépítésébe, amely 1949, vagyis az akkor már több mint 25 éves regnáló kommunizmus hatalomra jutása óta épült.) Tibor atya személyében egy jezsuita szerzetessel lettünk gazdagabbak. (Érdeemes volna összegyűjteni a sok különféle szerzetest, aki kapcsolatban állt templomunkkal – akár úgy, hogy újlakiból lett szerzetes, akár úgy, hogy szerzetesként lett „újlaki”...) Persze Tibor atya jezsuitaságáról akkor csak nagyon kevesen tudhattak – ha egyáltalán voltak ilyenek, hiszen a betiltott rendben csak titokban járhatott képzésre és tehette le fogadalmait. Erre egy '89 után készült, a szétszórásra visszaemlékező filmben sajátos humorral valahogy így emlékezett:

– Maga csak egy mezei teológus... – minősítette valami rendőrféle az egyik internáltat. És nem is tudta, mennyire rátapintott a valóságra. Minket ugyanis mezőgazdasági, kertészeti és egyéb munka közben tanítottak és vizsgáztattak hasonló körülmények közt élő, velünk együtt dolgozó tanáraink. Vagyis tényleg a „mezőn” lettünk teológussá.

Ugyanígy papságára is „az intézményes kereteken kívül” készült, szentelése is titokban történt (annak a Tabódy Istvánnak a lakásán, akit nem sokkal később 12 év börtönre ítélték titkos szeminárium szervezéséért).

Tibor atya ide helyezését talán Bády Ferenc akkori plébánosnak, az „Apát úr”-nak (címetes apát lévén ez volt ugyanis közkeletű megszólítása) köszönhetjük – abban az értelemben, hogy így egy megbízhatónak tartott személy hatása és/vagy felügyelete alá került. Ismétlem: talán... Mi, akkori kisebb és nagyobb kamaszok, ministránsok egy tetterős, komoly, de mosolyogni is tudó fiatal papot láttunk benne, aki hamarosan aktív szervezője lett többféle plébániai tevékenységnek.

Tibor atya működésének a liturgikus szolgálat mellett talán legfontosabb része volt a fiatalok összegyűjtése, a velük való törődés. Erre jó alkalmat látott a ministránsokkal való foglalkozásban. Mindjárt az első vasárnap – talán épp gyóntatásból – bejött a sekrestyébe, ahol mi, ministránsok szokásunk szerint a prédikáció idejét töltöttük, egy fém feszület és néhány gyertyaviasz korong segítségével góllövő bajnokságot tartva. Rövid úton visszaterelt minket a szentélybe, és attól fogva nem volt mise alatti kivonulás.

Akkor még (horribile dictu) hat mise volt vasárnaponként: ½ 7, 8, 9, 10, ½ 12 és este 6 órakor. Voltak közöttük preferáltak, hiszen ki szeret vasárnap korán kelni? (és ne felejtsük, akkoriban a szombat, még

ha csak délig is, de munkanap volt!) – vagy ki akar későn ebédelni, mert egy „átfogóbb tartalmú” prédikáció miatt a záró áldásra csak fél egy után kerül csak sor? Emiatt néhány misén nem fértünk egymástól mi ministránsok, másokon csupán egy-ketten vagy annyian se szolgáltak. Tibor atya gyorsan kézbe vette a dolgot, és igazságos beosztást készített forgó rendszerben. Ha jól emlékszem, még csoportokba is rendezett minket, mindegyikben volt kisebb és nagyobb fiú, és a csoportok vándoroltak hétről hétre a fél hetestől az este hatosig, majd kezdődött előlről a kör. Így minden atyának, minden misének volt legalább 3-5 ministránsa.

A fent leírtakból az akkori létszámokra is következtetni lehet mind az atyák, mind a hívek, mind a ministránsok vonatkozásában. (Ehhez csak egy adalék: előfordult, hogy húsvéti nagymisén a hívek létszáma miatt a négy(!) perselyező ministráns csak áldoztatás idejére tudta magát átverekedni az álló hívek tömegén, és körben, az utcán át vittük az adományokat a sekrestyébe, és tértünk vissza a szentélybe.) De ilyen ünnepi nagymiséken az sem volt ritka, hogy három atya koncelebrált – vendégpap nélkül!

Persze nem csak a misék, de a ministránsi teendők közt is voltak kedveltek, sőt már maga az a tény rangot jelentett, hogy valakinek feladata van, nem „csak áll” az oltárnál. Így az idősebbek, a barátaik és kisebb testvéreik lecsaptak a feladatokra, néhány fiúnak pedig nem maradt aktív tennivaló. Tibor atya ezt is hamar átlátta, és elkezdte részrehajlás nélkül kiosztani a feladatokat. Hogy ne felejtjük el, kinek mi a teendője, kartonlapokra írta fel azokat: csengetés, perselyezés, olvasás..., és a kezünkbe adta. Persze a kartonlapok élete a gyerekkézből nem tartott sokáig: volt, amelyik beszakadt, más eltört, néhány elveszett. A többedik ilyen karton-sorozat elhasználódása már felkészülten érte az atyát: egy templomjáró szakemberrel alumínium lapocskákból készítettet sorozatot, beléjük ütve a feladatokat. Ezek a lapok talán még ma is meglehetnek valahol, annyira terhelésállóak voltak. Persze minden jóban van rossz is: a fém lapok a prédikáció alatt néha elbóbiskoló kisministráns kezéből a szentély márvány pádimentomára hullva hatásosan mutatták be templomunk kiváló akusztikai adottságait.

Hogy még jobban az oltár köré vonzza a fiúkat, Tibor atya ministránsversenyeket is indított, jellemzően nagyböjt és advent idején. Emiatt (is) a rorátékon néha több ministráns jelent meg, mint egy vasárnapi misén. A versenyek eredményhirdetése jutalmazással, kisebb ajándékokkal is párosult. Persze ez sosem vált fő motivációvá.

Ugyanígy az ajándékozás ideje volt Szent Miklós érkezése, aki Tibor atya által írt személyre szóló versekkel buzdította a fiúkat. Minden évben minden ministránsnak új és új szöveggel. Ilyen apró mozzanatokkal kovácsolt lassan közösséggé minket.

A ministránsoknak persze külön hittanórájuk volt, melyet Tibor atya tartott számukra. Valódi tanulás folyt itt: egyháztörténet, liturgia – persze a korosztály szintjének megfelelően. A megszerzett tudásról heti fordulóból álló feladatmegoldó versenyen lehetett számot adni. A hittanórák utolsó részében az ő gyermekkorában népszerű ifjúsági író, Koszter atya egyik könyvéből olvasott fel fejezeteket: kamaszoknak – kamaszokról. A könyvet Márton Lajos illusztrációi gazdagították. Alakjainak arcvonásai Tibor atyára emlékeztettek: a háború előtt született generáció jellegzetes hátrafésült frizurája alatt magas homloka, egyenes tekintete nyíltságot, érdeklődést és lelki nyugalmat tükrözött. Jó volt a szemébe nézni. (Ez a világító tekintet évtizedek múltával is arcának mindenkori vonása maradt.)

De újításai nem merültek ki a ministránsokkal kapcsolatos tevékenységben. Akkoriban még sokan énekelték a népénekeket a kántorral együtt, de a szövegtudással akkor is voltak problémák. Ne felejtjük, ez nem az ingyenes egyházi kiadványok kora, nem mindenkinek volt énekeskönyve. Ezt észlelve kitalálta, hogy „kiírja” az énekszövegeket a templomban.

A kor technikai színvonala szerint ezt úgy tudták Virányi Ottó atyával, az idősebb káplánnal közösen megvalósítani, hogy készítettek kb. egy négyzetméter nagyságú, papír sínekkel ellátott, léckeretes fehér karton íveket, és ezekbe egyenként beleszedték tenyérnyi méretű fekete betűkkel a megfelelő szövegeket. Egy versszak általában 2 oldalra fért rá (gondoljunk a 3-4

versszakos énekekre!). Ezeket az íveket összeállították, a szöszék elején kialakított tengelyre helyezték – és azzal megbízott ministráns vagy más személy mint egy nagy könyvet lapozta a szöszéken ülve. Később, anyagi lehetőség adódván, a plébánia vett egy diavetítőt, az atyák pauszpapírból vetítőfelületet készítettek, így már – szintén a szöszékről – vetíteni lehetett az általuk diára fotózott énekszövegeket. Így már elég volt csak egyszer, a fotózáshoz kiszedni egy-egy ének szövegét. Gondoljuk át ezek után mai technikai lehetőségeinket.

Aztán számunkra, ministránsok számára váratlanul, '76-ban elhelyezték szeretett Tibor atyánkat. De ahogy mondani szokták, ahol a Jóisten bezár egy kaput, kinyit egy másikat: helyére a szintén hamarosan közszeregetnek örvendő Gyuri atya érkezett, aki aztán évtizedekig volt „az” újlaki pap.

Tibor atyát néhány évig még látogattam új szolgálati helyén: beszélgetni, gyónni jártam hozzá, és mindig lelkileg feltöltődve jöttem el tőle. Emlékszem rá, hogy a szobájában beszélgetve, ha a gyónási szertartásba kezdünk, várakozást intett kezével, és bekapcsolta a rádióját. Ennek okát az akkori kamasz csak sok év után, felnőtt fejjel értette meg.

Valamikor a kétezres évek elején egyszer megilletve visszahívtuk régi atyánkat egy amolyan „ministráns-osztálytalálkozóra” templomunkba. Nagy örömmel jött, és szeretettel idézte föl a régi emlékeket, miközben vagy húszan álltuk körül az oltárt nagyra nőtt ministránsként a szentmise alatt.

Kérjük a Jó Pásztort, vegye vállaira Kelényi Tibor atya megfáradt testét!

Kemény Gábor

„Flexit” gerinctorna-tábor az újlaki plébánián

2004-ben gimnazistaként kezdtem el gyógytestnevelésre járni az Újlaki iskola kis tornatermébe Bea nénihez. (Lenkei Beáta gyógytornász, testnevelő-gyógytestnevelő tanár. Pályakezdő gyógytornászként Dévény Annával dolgozott együtt, aki nagy hatással volt saját fejlesztésű mozgásterápiájára, a „Flexit” néven védjegyezett gerinctornára. Beáta 1986-tól 2006-ig dolgozott gyógytestnevelő tanárként a II. kerületben.) Serdülő koromban számos gyógytestnevelő tanár és gyógytornász foglalkozásain vettem részt éveken át, de ez a torna egészen más volt, mint a korábbiak! Itt nem csupán az volt a cél, hogy erősítsük az izmainkat... itt rengeteget nyújtottunk! Óráról órára éreztem, hogy egyre hajlékonyabb vagyok. A Flexit hatására béklyóimtól megszabadulva tudtam használni izmaimat, és nagyon sokat javult a tartásom.

Pár évvel később ugyanabban a kis tornateremben kezdtem el Beával közösen dolgozni, ahol akkor már

felnőtt női óráink voltak. A Flexit Egyesületet 2015-ben alapítottuk meg hárman: Lenkei Beáta, dr. Horváth Nikoletta (Bea lánya, Semmelweis Egyetem Ortopédiai Klinika) és Groma Klára. 2012-óta foglalkozunk kifejezetten gyermekkori hanyagtartással és kötött izomzattal együtt járó gerinc-deformitással (Scheuermann-kór).

2020 augusztusában negyedik alkalommal rendeztünk egyhetes napközis tábort a gyermekeknek. Ez volt a második év, amikor az újlaki plébánia biztosított számunkra helyet nyári programunkhoz. A plébánia termeiben a kisebbeknek szóló játékos torna és a serdülők gerinctornája zajlott délelőttönként. Az ebéd utáni közös játék után innen sétáltunk át délutánonként a Császár-Komjádi uszodába.

Idén egyesületünk egyik oszlopos tagjának gyermekei is részt vettek a Flexit-táborban.

Márti szintén Bea egykori tanítványa, aki felnőttként továbbra is szorgalmasan jár és járhatja hozzánk gyermekeit Flexit-órákra. Ezen felül a „Hangyák” közösség lelkes tagja volt éveken át Újlakon. Márti a következő levelet írta nekünk, miután gyermekei hazaértek a tábor első, fárasztó napja után:

„Kedves Bea néni és Klári!

Dupla nosztalgiával telt a mai napom, mert gyógytorna-táborban vannak a gyerekeim. Ráadásul régi

plébániámon, ahova óvodás koromtól jártam, és 20 éves koromig szerves része volt az életemnek... még a lánybúcsúm egy része is ott volt.

A nosztalgikus helyzetet pedig az még tetézi, hogy Matyi most pont annyi idős, mint én voltam az első táborban.

Lelkesen jöttek haza a fiúk, nagyon örülök neki!!!
Köszönöm!!!”

Groma Klára

Lelkiség

„Ne féljetek”

Így szólt tanítványaihoz Jézus a Genezárreti tavon, és így szólt hozzánk Szent II. János Pál pápa.

Ha sokakat megrémít a média árnyoldalán folytatott vallásellenesség, ne felejtjük, hogy kik ellen harcolnak. Hogy kik állnak a jó oldalon.

Csupán a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Katolikus Karitászt összességében több mint tízezer tagot és önkéntest tudhat maga mögött, a kisebb karitatív szervezetek önkéntesei legalább ugyanannyian vannak.

Amíg olyan kiválóságokkal büszkélkedhetünk, mint Bójte Csaba, Kozma Imre, Écsy Gábor, a hitüket meg-

valló és a tudomány magas szintjén álló orvosok és tudósok, mint Papp Lajos, Csókay András, Müller Cecília, Baritz Sarolta, Ferencz Orsolya, valamint a nemrég elhunyt Eöry Ajándok, addig nincs kitől félnünk, a szeretet mindent legyőz.

Hét éves koromban még hetente megjelent a Szív újság, és annak gyermekrovatában a Mackó Bruncsi sorozat. Az egyik kedves történetben azt olvastam, hogy „mitől féljek, velem van az Úristen.” Gyerekfejjel megértettem, és később ez a mondat segített át az élet minden problémáján.

Udvardy László

Szeder-tábor

A Szeder nevű ifjúsági közösség immár tíz éve fontos része az újlaki plébániának. Év közben heti szinten találkozunk, amikor elmeséljük egymásnak, hogy mi történt velünk, és különböző felvetődő témákról fejtjük ki a véleményünket. Minden évszakban szervezünk egy hétvégét, amikor beszélgetünk, játszunk, meditálunk és elcsendesüléseket tartunk. A hétvégék és a nyári nomád táborok mind segítenek,

hogy nemcsak mint közösség, de mint személyek is kapcsolódni tudjunk egymáshoz, és egyre mélyebb barátságokat tudjunk kialakítani. Az idei táborunk Káptalanfüreden volt július 30-tól augusztus 5-ig. A közösségünk tíz 17-19 éves tagja vett részt a táborban, valamint eljött hozzánk a Balatonra Ferenc atya is, akivel olyan témák kerültek szóba, mint az élet játékosága és annak megélése, az elfogadás, a hit és a félelmeinkkel való szembenézés.

Ferenc atya mellett Márton atya is meglátogatott minket, aki ezáltal jobban megismert bennünket közösségként és személyenként is. Ő egy szentmisét is tartott nekünk. Mind a két látogatás sokat hozzáadott az idei táborhoz, így ezúton is köszönjük nekik, hogy ajándékoztak nekünk az idejükből. A többi napon a korosztályunkat érintő, mind az egyházzal kapcsolatos, mind világi fontos témákat vitattunk meg, csapatépítő játékokat játszottunk, kirándultunk és kedvenc tábori dalainkat énekeltük gitárkísérettel. Személy szerint is hálásak vagyunk, hogy részesei lehetünk ennek a közösségnek, ahol tudjuk, hogy számíthatunk egymásra és önmagunk lehetünk.

Brassnyó Katalin, Lukács Hajnal

Indul a sportklub!

Sokunk régi vágya volt, hogy a sportszerető újlakiaknak legyen egy olyan találkozási pontja, ahol akár a sport fizikai gyakorlására, akár sportesemények televíziós való együttes megtekintésére lehetőség nyílik. Weisz János barátunk ötlete volt, hogy hozzunk létre egy amatőr sportklubot, amely mindkét sportcél szolgálja.

Az ötletet Ferenc atya mint lelkes futballszurkoló is felkarolta, sőt, a Bajnokok Ligája döntőjének megtekintésére invitálta is az újlaki hívőket. Négyen jöttünk össze a plébánián, ahol a koronavírus miatti szabályok messzemenő betartása mellett ki-ki szurkolhatott

kedvenc csapatának. Ez utóbbi nem is volt olyan egyszerű, mert Ferenc atya mint lelkes Bayern-drukker szurkolása miatt a Paris St. Germain-szurkolók hangja nem is hallatszott. ☺

Reméljük, hogy a koronavírus hamar véget ér, és nemsokára egész újlaki futballcsapatok mérkőzhetnek meg majd a plébánia hátsó kertjében, vagy rendezhetünk ping-pong bajnokságot az udvaron. És nyitottak vagyunk további kezdeményezésekre (sakk, túrázás stb.).

Molnár Kálmán

A Gondviselés különös esete

Nyári történet következik. A dolog előzménye, ami utóbb inkább a kezdetének bizonyult: aznap reggel szentmisén vettünk részt Újlakon. Autóval mentünk, sietős napunk volt.

A mise után csomagoltunk, nyaralni indultunk a Balatonra. Szerencsésen meg is érkeztünk a nem egészen hibátlanul működő autóval. Valamivel később a ház előtt egy ismeretlen megszólított: Ugye tudja, hogy nincs első rendszámablaja?

Attól kezdve tudtuk. Kellemetlen érzés volt. Kartonpapírra rajzoltam a rendszámot, betettem a szélvédő mögé. Menjek a balatonfüredi kormányablakhoz bejelenteni, tanácsolta valaki. De mivel már a hétvége küszöbén voltunk, ezt a következő hétre halasztottam.

Vasárnap már majdnem hazaérkeztünk a szentmiséről, amikor szembejött a kis utcán egy nagy rendőrautó. Hárman is kiszálltak belőle – és se nem büntettek, se nem fenyegettek. Csak udvariasan figyelmeztettek, hogy vegyük ki a házilag gyártott rendszámot az üveg mögül, mert az ilyesmi okirat-

hamisításnak minősül. Kormányablakos tervünket helyeselték.

Hétfő délután végre felhívtam a kormányablakot. Igen, fogadnak itt és itt, ekkor és ekkor. Még éppen odaérnék, számítottam ki, de hát holnap is van egy nap, így inkább fürödni mentem.

Eszter lányunk este fél tízkor telefonált Budapestről. Kérdezz-felelek formában mesélte el a következő esetet:

Sötét este a Felhévizi utcán biciklizett hazafelé, amikor az Ürömi utca sarkán forgalmi okokból meg kellett állnia, így volt ideje körüljárni a tekintetét. Az út szélén a földön heverő fémlap akár egy lefelé fordult rendszámábla is lehet. És mi éppen egy rendszámáblát keresünk... – gondolta. Majd megfordította – és az volt. A szüleié.

Ágnes lányunk másnap terv szerint, családostul érkezett hozzánk nyaralni. És terven fölül egy rendszámáblát is hozott magával. De ezért elsősorban nem neki vagyunk hálásak.

Szaszovszky József

Keresztény szófejtés

angyal

szavunk eredetét nem nehéz kinyomozni, a latin *angelus*-ra, az pedig a görög *angelosz*-ra (αγγελος) vezethető vissza, aminek jelentése 'küldött, hírnök'. Igét is képeztek belőle a görögök, a spártaiak híres sírfelirata például így kezdődik (fonetikusán): *Ó xein' angellein Lakedaimoniois...*, azaz: *Ó, idegen, vidd hírül a lakedaimoniaknak...*

A latinban is jelentett az *angelus* 'küldött'-et vagy 'követ'-et, az egyházi szóhasználat jóvoltából azonban egyre inkább 'Isten küldötté'-t, vagyis az 'angyal'-t értették rajta. A szót ebben az értelemben sok nemzeti nyelv is átvette, pl. az olasz *angelo*, a német *Engel* formában. Érdekes, hogy a magánhangzó-harmóniára

törekedve a németek az *e*, míg a magyarok az *a* hangot választották (*Engel* versus *angyal*). A szó belsejében a kemény *g* hangot jobban esett *gy*-nek ejtenünk (analóg példa: *Argirus* királyfi nevéből *Árgyélus*-t csináltunk). A szó latin végződését pedig, mint oly gyakran és feltehetőleg német mintára, elhagytuk.

Szavunk, mint „ellentéte”, az *ördög* (←*ürdüng*) is a Halotti Beszédben (1200 körül) fordul elő először, *angel* alakban, tehát még a latin magánhangzókkal, de már a latin végződés nélkül. Érdekesebb azonban arra figyelni, hogy míg a *diabolus* fordítására „kéznel volt” egy régebbi, nyilván pogánykori magyar szó, addig az *angelus* magyarítása nehézségbe ütközött, és jobbnak látszott megmaradni az idegen szónál.

Szaszovszky József

Horvay Marika kitüntetése

A 80 éves Horvay Marikára a legtöbben jól emlékszünk Újlakon, még ha egy ideje ritkán is jár mifelénk (de itt volt például Müller György atya aranymiséjén). Sokan nála tanultak hittant, sokan vettek részt gyerekként vagy szülőként az általa szervezett kirándulásokon vagy a kisoroszi nyári táborokon. Mások talán kórházban találkoztak vele, akár audiológusi mivoltában, akár beteglátogatóként. Augusztus 15-én Erdő Péter bíboros úr Szent Adalbert díjjal tüntette ki Marikát Esztergomban. Az ünnepi szentmisén és a díjátadáson Újlakról többen is részt vettek.

Magáról a díjról, valamint Marika kitüntetésének indoklásáról a következőképpen számol be a Magyar Kurír:

„Hagyományosan Szent Adalbert ünnepén szokták az ő nevét viselő kitüntetéseket átadni, ám ezt idén a koronavírus-járvány megakadályozta; a díjátadóra az augusztus 15-i szentmise végén került sor.

Az évente átadott díjat Paskai László bíboros alapította 2001-ben. A Szent Adalbert-érem olyan világi személyeknek adományozható, akik a főegyház-megyéhez tartozó valamely egyházi szervezetet segítve magas színvonalon járulnak hozzá a feladatok eredményes ellátásához, a célok megvalósításához, a

keresztény értékek gyarapításához. A kitüntetendők személyére az e célra létrehozott bírálóbizottság tesz javaslatot – a beérkező indítványok elbírálása után – a főpásztornak.

Horvay Máriának az 1970-es évektől kezdődően előbb a Budapest 6. kerületi Szent Család Plébánián, majd 25 éven át a Budapest-Újlaki Sárkány Boldogasszony Plébánián végzett hitoktatói-iffűságnevelői munkájáért, szintén az 1970-es évektől kezdődően – az akkor még tiltott – kórházi papi betegellátás szervezéséért és segítéséért munkahelyén, az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézetben, valamint a kórház egyházi fenntartásba adását követően az országban elsőként megalakult kórházi lelkigondozói szolgálat munkatársaként a mai napig végzett munkájáért.”

Egészítsük ki ezt azzal, hogy Marika a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat imacsoportját is vezeti. A társulat folyóiratának legutóbbi, 120. számában olvashatjuk Horvay Marika önéletrajzát is, melyben főleg viszontagságos fiatalkoráról számol be részletesen. Kitüntetése és kerek születésnapja alkalmából Isten áldását kérjük életére újlaki hívőitársai nevében.

A szerk.

Hírek, hirdetések

Az iskolakezdshez szeptember 6-án, vasárnap a 9 órai **Veni Sancte szentmisén** kérjük a Szentlélek segítségét.

Visszaáll a **plébániai iroda** szokásos **nyitva tartása**: hétfőn és pénteken 10 és 12, kedden, szerdán és csütörtökön du. 4 és 6 óra között.

A **nyugdíjasklub** e havi összejövetelei: szeptember 8., 15. és 29., tehát keddi napokon de. 10 órától a Szt. Margit teremben. A programot a járvány befolyásolhatja, ezért érdemes érdeklődni a klub vezetőjénél: dr. Kerek Imréné Judit, 30/38-77-031.

Plébániánk képviselőtestületének következő ülését szeptember 10-én, csütörtökön este 7 órai kezdettel tartjuk. Személyes összejövetelre készülünk, de ezen még változtathat a vírushelyzet.

Az érintett újlaki gyermekek **elsőáldozása október 11-én**, a 9 órai szentmisén lesz templomunkban. (Talán többen emlékeznek rá, hogy az elképzelések szerint nagy közös elsőáldozás lett volna az Eucharisztikus Kongresszus keretében, ám ez egyelőre a járvány miatt elmarad.)

Az Újlaki Sarlós Boldogasszony Kórus tagfelvételt hirdet! Szeretettel várunk minden kedves énekelni vágyót – elsősorban fiatal felnőttet –, aki szeretne tagja lenni egy olyan közösségnek, mely a liturgia szolgálatát és az együttéklés örömeit tartja legfontosabbnak. Jelentkezni lehet Török Andreánál (20/483-01-49), vagy hétfőn és csütörtökön 19.00 órától a Szent István teremben (Felhévizi út 2., zöld kapu).

Nyíri Tamás emlékére mutatott be szentmisét templomunkban Beer Miklós nyugalmazott püspök atya augusztus 9-én 9 órakor. A homíliát Kuminez Géza professzor tartotta. A Kossuth-díjjal is kitüntetett Nyíri Tamás teológus professzor 100 évvel ezelőtt, 1920. augusztus 10-én született; 1963 és 1968 között káplán volt az újlaki plébánián.

Idős pilóta kereste meg plébániánkat azzal a kérdéssel, mikor tartottuk utoljára a **repülők szentmiséjét**. Emlékezete szerint ezt a misét minden évben újlaki pap celebrálta Nagyboldogasszony ünnepén a margitszigeti Szent Margit kápolnában. Mivel a kápolna az ostrom után nem került helyreállításra, csak a negyvenes évek első felére gondolhatunk. Ha valakinek ezzel kapcsolatban bármilyen ismerete, emléke van, kérjük, értesítse szerkesztőségünket.

Cserkészzet

Szeptembertől plébániánk ad helyet egy összeforrott, működő cserkészcsapatnak. A közösségi házunkban tartják majd őrsgyűléseiket, így sok új, fiatal arccal lehet majd itt találkozni. Ennek előkészítéseként Ferenc atya a cserkészcsapat

vezetőit nemrégiben bemutatkozó találkozóra hívta. A jó hangulatú előkészítő megbeszélés után készült a fénykép a csapat vezetőiről.

Harmat Péter

A Sarlós Boldogasszony Kórus

szeretettel hív minden érdeklődőt koncertjére 2020 szeptember 13-án.

Az este 6 órás szentmisét követően *Telemann: C-dúr Magnificat* c. műve fog elhangzani.

Vezényel: Török Andrea

A belépés díjtalan, adományokat a kórus javára köszönettel elfogadunk.

Családi események augusztusban

Isten áldását kérjük Kollár Mihályra, aki augusztus utolsó napján töltötte be 95. életévét. Misi bácsi 1966 óta képviselőtestületünk tagja, és aligha volt nála szorgalmasabb látogatója templomunknak az elmúlt fél évszázadban...

Keresztelések:

Augusztus 2: Németh Frida

Augusztus 9: Horváth Zoltán és Majoros Ágoston

Augusztus 14: György Villó Erzsébet és Vargha András

Augusztus 16: Kormos Benedek

Augusztus 18: Takács Rosie

Augusztus 21: Batonai Erik

Augusztus 30: Bodzássy Katalin Anna, Horváth Laura és Mester Dorka Rita

Elsőáldozásban részesült:

Augusztus 30: Bodzássy Katalin Anna és Fekete Szilvia

A bérmlás szentségében részesült:

Augusztus 30: Bodzássy Katalin Anna

Házasságot kötöttek:

Augusztus 8: Korponai Gábor és Tóth Rita

Augusztus 15: Kispál Márton és Gergely Kinga

Halottaink:

Bodony Gergely András (18), Di Giovanni László (86), Balogh László Jánosné (71)

Miserend:

Újlaki plébániatemplom:

hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰

vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰

Szent Mihály kápolna:

minden hó első vasárnap 16⁰⁰

minden hó 18-án 16⁰⁰ (kiv. január)

Szentségimádás: minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmisék után ½ 8-ig.

Zsolozsma: pénteken 7⁰⁰, vasárnap 17³⁰

Iroda: (Bécsi út 32. Tel: 335-3573):

hétfőn és pénteken: 10⁰⁰-tól 12⁰⁰ óráig,

kedd, szerda, csütörtök: 16⁰⁰-tól 18⁰⁰ óráig.

Gyermekeinkért ajánljuk fel minden hónap 21-én az este 6⁰⁰ (vasárnap esetén a reggel 9⁰⁰) órás szentmisét.

Gyermekek váró házaspárokért ajánljuk fel minden hónap első szombatján az esti 6 órás szentmisét.

Minden hónap 27-én zsolozsmát imádkozunk az esti szentmise előtt Szent Margit tiszteletére.

Könyvtár: vasárnap 9⁴⁵ - 10³⁰ között.

A Sarlós Boldogasszony Kórus próbái:

Hétfőn és csütörtökön 19⁰⁰ - 21⁰⁰ óráig a Szent István teremben. Szeretettel várja a szép hangú jelentkezőket a kórusba és közösségi programjaira Török Andrea karnagy (tel: 20/483-0149).

Újlaki Hangok

Megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

Szerkesztő: Szaszovszky József, műszaki szerkesztő: Balogh András

Felelős kiadó: Beran Ferenc plébános